

Naslov: Galetin: Neophodno uvesti red na robnom tržištu Srbije

3122

BEOGRAD, 11. novembra (Tanjug) - Strah od nekontrolisanog rasta cena izazvanog netržišnim ponašanjem, dalja monopolizacija tržišta i skupi, a nedovoljno efikasni sistemi zaštite poljoprivredne proizvodnje, samo su neki od brojnih razloga za definitivno uvođenje reda na robnom tržištu Srbije, izjavio je direktor Produktne berze u Novom Sadu Žarko Galetin.

"Proces tranzicije suviše dugo traje da bi se pitanja poput organizovanja i uređenja robnog tržišta uporno ignorisala i zaobilazila", istakao je Galetin u autorskom tekstu u časopisu "Makroekonomske analize i trendovi".

Prema njegovim rečima, "većita dilema ko ima povlašćen položaj na tržištu, a ko je žrtva takvog tržišta dugo je bila samo predmet dnevno-političkih tema i prikupljanja jeftinih poena, bez ozbiljne namere da se išta reši".

Galetin je podsetio da smo u novijoj istoriji zakonske prakse, koja je tretirala berze kao institucije koje organizuju tržište i tržište kao takvo, imali različit pristup i odnos prema robi i hartijama koje u svojoj podlozi imaju robu kao tržišni materijal.

"U konačnom definisanju pravnog okvira za funkcionisanje robnih berzi kao polazno ishodište svakako bi mogla da posluži vizija neke buduće robne berze sa svim kompetencijama i nadležnostima organizatora robnog berzanskog tržišta na spot (promptno) i terminskom tržištu", ukazao je Galetin.

On je ocenio da je neophodno pre svega uvažiti postojeću zakonsku regulativu, a prvenstveno Zakon o tržištu kapitala, pa potom Zakon o privrednim društvima, Zakon o investicionim fondovima i Zakon o arbitraži.

Galetin je objasnio da se u startu postavlja dilema - hoćemo li imati jednu robnu berzu koja će organizovati i spot i terminsko tržište, ili će to biti dva posebna pravna lica,

"Rešenjem ove dileme umnogome se definišu pravci delovanja u pogledu donošenja novog pravnog okvira. Naime, ukoliko je opredeljenje da to bude jedno pravno lice, to jest jedan organizator, tada smo verovatno bliži rešenju da treba doneti poseban Zakon o robnim berzama koji bi regulisao i spot i terminsko trgovanje", objasnio je Galetin.

On je rekao i da bi ukoliko bi se međutim, formiralo novo pravno lice samo za organizovanje terminske trgovine, dovoljne samo izmene i dopune postojećeg Zakona o tržištu kapitala.

Izbor nije jednostavan, pa je zbog toga potrebno sagledati prednosti, nedostatke i rizike koje nam donose i jedna i druga opcija, podvukao je Galetin, napominjući da nam prva opcija nudi sveobuhvatno rešenje, a drugi put je "brži i lakši".

"Rešenja se nude, ona postoje, treba dobro razmisliti, a pre svega treba biti pragmatičan i doneti ono rešenje koje je najprimenljivije u praksi i koje će relativno brzo zaživeti", naglasio je Galetin.

On je podsetio da postojeća tradicija u berzanskom trgovanju na robnom tržištu datira još od 1921. godine, a Produktna berza u Novom Sadu uspešno funkcioniše još od 1958. godine.

"Siguran sam da Srbija još ima šansu da osnivanjem terminske robne berze postane lider u robnom berzanskom trgovanju, a sama berza referentna tržišna institucija za ceo region Jugoistočne Evrope", zaključio je Galetin.

(Kraj) sdu/nj